

NOTAT

Opfølgning på Rigsrevisionens beretning om at fastholde udsatte unge i uddannelse

Dato: 18. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-00815
Dok. ID: 3060177

E-mail: ESDA@kl.dk
Direkte: 3370 3444

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

./.

KL har som opfølgning på Rigsrevisionens beretning udsendt en survey til alle kommuner for at få et samlet opdateret overblik over indsatsen for de udsatte unge, og hvad der kan ligge til grund for Rigsrevisionens kritik af kommunerne. KL har også spurgt kommunerne, om de kan genkende Rigsrevisionens konklusioner i beretningen. Surveyen er medsendt som bilag.

1. Tilbage melding på Rigsrevisionens beretning

Hvad siger kommunerne?

- Over halvdelen af kommunerne nikker til, at de godt kan genkende konklusionerne.
- Kommunerne peger på, at de største udfordringer ift. at lykkes med de unge er, at mange unge har psykiske og/eller sociale udfordringer, og så er der også mange unge som ikke har afsluttet folkeskolen.
- Der er tale om meget udsatte unge, som har svært ved at leve op til de krav der stilles. Det er også derfor, at kommunerne flere gange, har gjort opmærksom på, at uddannelsespålægget ikke er det rigtige for alle unge.
- Kommunerne peger på, at der ift. læse-, skrive- og regnetestene er nogle udfordringer. Det største problem er, at de unge ikke møder op til testen, men der er også udfordring med ordentlig dataunderstøttelse.
- Mange unge har dårlige erfaringer med test, og ser det som en stor barriere at skulle testes, da de vil føle det som et nederlag, hvis de ikke klarer det godt.

Hvad har beretningen givet anledning til i kommunerne?

- Rigsrevisionens beretning har været medvirkende til, at knap 9 ud af 10 kommuner har set nærmere på deres indsats.
- For at forbedre indsatsen har nogle kommuner gennemgået sager, andre har set på deres registreringspraksis, og en del kommuner har også igangsat kompetenceudvikling af deres medarbejdere.
- Helt konkret er der kommuner, der har gennemgået deres tilbud til de unge, for at sikre at de unge får de tilbud der er de rigtige for at få dem uddannelse.
- Der er også kommuner, som arbejder med fastholdelsesindsatser, efter de unge ophører med at være på uddannelseshjælp.
- Beretningen har også givet anledning til, at mange kommuner er gået i dialog med ungdomsuddannelserne om opstart og frafald. Det er hos nogle kommuner sket ved at nedsætte en arbejdsgruppe på tværs af kommune og erhvervsskole for at få mere viden om, hvorfor unge afbryder deres uddannelse, og hvordan der kan gøres mere for, at de unge kan fastholdes i uddannelse.

Samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne

- Kommunerne peger på, at en af de helt store udfordringer i samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne er, at kommunerne ikke får besked, når de unge er frafaldstruet.
- Hvis de unge skal fastholdes i uddannelse, så peger kommunerne på, at de unge skal have mere støtte i den første tid på uddannelsen, og at der er behov for et mere forpligtende samarbejde mellem jobcenter og uddannelsesinstitutioner.
- Derfor bakker KL op om det arbejde, der er igangsat på tværs af Beskæftigelsesministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet om at understøtte et tættere samarbejde mellem kommune og uddannelsesinstitutionerne om de unge med et uddannelsespålæg.
- KL er også medunderskriver på et brev til kommuner og uddannelsesinstitutioner, der er ved at blive udarbejdet af de to ministerier, hvor der opfordres til en styrket dialog.

De vigtigste resultater fra surveyen

- 86 pct. af kommunerne har læst rapporten.
- 6 ud af 10 kommuner kan genkende konklusionerne fra deres egen kommune.
 - 70 pct. mener i høj grad eller i nogen grad, at konklusionerne om samtaler og uddannelsespålæg stemmer overens med virkeligheden
 - 64 pct. mener i høj grad eller i nogen grad, at konklusionerne om aktivering af de unge stemmer overens med virkeligheden
 - 78 pct. mener i meget høj grad, i høj grad eller i nogen grad, at konklusionerne om samarbejdet med erhvervsskolerne stemmer overens med virkeligheden
- Halvdelen peger på, at når 41 pct. af de udsatte unge ikke har fået en uddannelsespålæg ved første samtale, skyldes det, at de unge er så udfordret, at de ikke kan efterkomme kravet om uddannelsespålæg. En tredjedel kender ikke til problematikken.
- Halvdelen har svaret, at de ikke kender til, at 42 pct. af de udsatte unge ikke får den første samtale indenfor lovens frister. En tredjedel peger dog på, at de unge kan være så udfordret, at de ikke kan efterkomme kravet om at møde op til en samtale.
- Den altoverskyggende årsag til, at Rigsrevisionen finder, at op mod 80 pct. af de unge ikke får en læse-, skrive- og regnetest er, at de unge ikke møder op til testen. Knap 6 ud af 10 peger på dette som årsagen.
- Der er flere årsager til, at 38 pct. af de udsatte unge ikke får tilbud rettidigt. Kommunerne svarer følgende;
 - at de unge er for udfordret til at kunne starte i et tilbud
 - at de unge ikke møder op i tilbud
 - motivationsudfordring hos de unge
 - den unge er på venteliste til behandling
- Den største udfordring i samarbejdet med erhvervsskolerne er ifølge 8 ud af 10, at skolerne ikke melder tilbage til jobcentret ved risiko for frafald. Lidt over halvdelen svarer, at det er svært at gennemføre en sammenhængende og håndholdt indsats på tværs af jobcenter og skole.
- Kommunerne peger på, at de største udfordringer for at lykkes med at få de unge i uddannelse er følgende:
 - at mange unge er psykisk udfordret
 - de unges sociale udfordringer
 - de unge har ikke afsluttet folkeskolen
 - skolernes manglende fastholdelse af de unge

Dato: 18. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-00815
Dok. ID: 3060177

E-mail: ESDA@kl.dk
Direkte: 3370 3444

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

2. Forslag til forbedring af ungeindsatsen

Siden den 1. august 2019 har kommunerne arbejdet med de udsatte unge i regi af den kommunale ungeindsats (KUI). Af kommunernes besvarelse i surveyen fremgår det, at tre ud af fire kommuner vurderer, at KUI giver en bedre ramme for at lykkes med de unge. Der er dog stadig nogle strukturelle udfordringer, der er behov for at få løst.

Bedre sammenhæng i lovgivningerne vedr. de unge

KL har hele vejen gennem implementeringen af den kommunale ungeindsats gjort opmærksom på, at lovgivninger på sektorområderne skal spille bedre sammen, bl.a.:

- Der findes mange forskellige kontaktpersonordninger i de enkelte sektorlovgivninger.
- Det skaber forvirring hos de udsatte unge, at de mødes med et uddannelsespålæg i jobcentret med krav om uddannelse, når de tidligere i udkolingen er vurderet ikke uddannelsesparat.
- De uddannelsespolitiske mål spiller ikke sammen med de krav, der er i LAB-loven om, at alle unge skal have et uddannelsespålæg og en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Bedre samspil med uddannelsesinstitutionerne

For at de unge fastholdes i uddannelse og ikke falder fra, er der bl.a. behov for følgende:

- Et gensidigt forpligtende samarbejde mellem jobcenter og uddannelsesinstitutioner. Det handler både om samarbejdet om risiko for frafald, om støtteforanstaltninger til de unge og arbejdet med en mere helhedsorienteret tilgang til opgaveløsningen på tværs.
- Der skal være krav til uddannelsesinstitutionerne ift. hvornår de skal give besked til kommunerne om, at den unge er frafaldstruet.
- En bedre digital understøttelse af samarbejdet mellem kommuner og uddannelsesinstitutionerne.

Den rette indsats for de mest udsatte unge

Kommunerne har i surveyen peget på, at en af hovedproblemstillingerne i forhold til at lykkes med de mest udsatte unge det er, at de har psykiske og/eller sociale udfordringer.

- Der er behov for at kunne nuancere målsætningerne for de unge.
- Der er behov for en udvidet redskabsvifte. Mange unge har også behov for indsatser, der fokuserer på meningsfulde fællesskaber, der bryder med isolationen og ensomhed, lavt selvværd, angst, og indsatser, der træner sociale færdigheder.

Mere fleksibilitet i LAB-loven

Der er behov for mere fleksibilitet ift. lovgivningens krav.

- Mulighed for at arbejde jobrettet med en del af de udsatte unge, da vejen til uddannelse for nogle unge går gennem job.
- Det vil være en fordel for de udsatte unge at bløde op for reglerne om samtaler og tilbud. Det vil gøre det muligt at tilpasse samtaler og tilbud efter den enkelte unges situation i stedet for at være bundet af lovmæssige krav.

Dato: 18. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-00815
Dok. ID: 3060177

E-mail: ESDA@kl.dk
Direkte: 3370 3444

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Fælles monitorering af den uddannelsespolitiske målsætning

For at kunne lykkes med de unge, er der behov for, at der kan ske en ordentlig monitorering af de unge mellem 15-25 år. Da der ikke fra centralt hold er sikret et fælles dataoverblik, er det ikke muligt for kommunerne at følge med i udviklingen i forhold til den uddannelsespolitiske målsætning om, at alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse.

Dato: 18. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-00815

Dok. ID: 3060177

E-mail: ESDA@kl.dk

Direkte: 3370 3444

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 4